

forekommer ogsaa mig, at det Endemaal, vi nu synes at staae ved, er et ganske mærkværdigt Phænomen paa vor politiske Stimmelse, eller jeg udtrykker mig maaskee rettere, naar jeg siger, at vi have oplevet mange mærkelige Phænomener i denne Sag, Luftsyn, om jeg saa maa sige, ventlige Stjernefald, som desværre altfor hurtigt døde bort, glimrende Ildfugler, som desværre forsvandt med et forfødeligt Rabalder. Ja, vi kunne endogsaa sige, at vi have seet Egtgemænd, som vi have taget an for Ledestjerner, indtil vi faldt i Dynd til Dreene. Ovenpaa disse lystelige Luftsyn staae vi nu for den nøgne Virkelighed. Vi troede, at disse Billeder vare et Tegns paa en klar og frisk Luft, men desværre see vi nu, at det Hele er Fremtoninger af en diuissvanger og tyk Luft. Disse „4 Aar“ satte vi os jo paa det Bestemteste imod, og det baade med Hænder og Fødder, og nu have vi da endelig faaet 5 Aar istedet derfor. Det forekommer mig virkelig, som om det Hele har dreiet sig om at lege Pluk med det andet Thing, men jeg vil henstille, hvem det egentlig saa er, der bedst er bleven plukket; og Folkethinget stod dog i denne Sag paa en sund, demoprattisk og grundlovmæssig Grundvold. Vi støttede os til Grundlovens § 79, hvorefter Ungen, ikke engang paa Grund af sin Troesbekjendelse, kan unddrage sig Oplydelsen af nogen almindelig Børgepligt, og paa dens § 90, hvorefter enhver vaabenfør Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar. Vi støttede os, tør jeg nok sige, paa en stærk og en almindelig Folkstemning, der gjerne vil betragte Præsterne som Bærere af Folkets høie og vigtige Interesser, og som, Gudskeelov kan jeg sige, betragter det som en høi og hellig Pligt for dets Sønner at kæmpe for Fædrelandet. Vor Grundvold har endelig for det Tredie været, tør jeg ogsaa sige, vor egen Samvittighed. Jeg behøver ikke at hentyde paa de bekjendte Ord af en stor Krigshelt her i Norden, der forresten var ligesaa bekjendt for sin Gudsfrøgt som for sin Tapperhed, nemlig den svenske Gustav Adolph: at den bedste Christen er den bedste Soldat; men jeg vil blot sige disse Ord, at, saasandt Værefrøgt

for den danske Krigers Tapperhed er tilstede — og deri troer jeg, at Digterne blandt den lutheriske Geistlighed ogsaa samstemme med os, jeg kan f. Ex. henvise til den svenske Biskop Tegnér — saa sandt maae vi paastaae, at, naar Fædrelandet er i Fare, er enhver Mand uden Hensyn til sin Stand forpligtet til at værne om det, vi kunne ikke forvare at belejre den danske Soldat med Griller, som kunne komme til at trykke ham, ligesaa lidt som at lamme Ordet paa vore Feltpræsters Tunge, og skulde det være en Stam at afslægge Præstefjolen for at tage Vaabenfrakken paa for Mænd, der tjene den Herre, som har sagt: Den, der vil være stor, skal være Alles Tjener? Vi staae altsaa nu i dette Dieblit foran to Muligheder eller to mulige Udfald. Den ene, som er den sandsynligste, er jo den, at Lovforslaget bliver vedtaget saaledes, som det er indbragt her i Thinget fra Landsthinget (Modsigelse), ja, det vil sige naturligvis med de Ændringer, som Fællesudvalgets Fleertal har indsat deri, og den anden Mulighed er, at det bliver forkastet. I sidste Tilfælde, altsaa hvis Lovforslaget bliver forkastet, hvad jeg antager for det mindst Sandsynlige, vil jeg troste mig med følgende Udtalelse fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) ved denne Sags oprindelige anden Behandling: „Saa længe Børnepligtsloven ikke udkommer paa Grund af, at de Geistlige ikke stilles lige med Andre, have Alle i Landet, hvadenten de ere i Salen eller udenfor samme, Ret til at sige: Vi arbeide fremdeles videre paa, at det, vi ansee for det Nigtige, skeer, men vi have hidtil ikke mægtet at faae det sat igjennem. Gaaer man derimod ind paa at stemme for, at denne Bestemmelse skal være vedvarende, saa bliver den staaende, saa har man slaet den fast og har da at hebrede sig selv, at man har medvirket til, at det ikke er opnaaet, som man ansaae for rigtigt. Altsaa, Folkethingets Stilling er forsaavidt ogsaa gunstig, idet det hellere end at opgive sit Princip finder sig i, at den ældre Bestemmelse vedbliver at bestaae.“ Men den anden Mulighed foreligger ogsaa, og det er desværre den sandsynligste, at den Sætt udkommer, at Lovforslaget